

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΤΕΤΡΑΩΡΟ (Εσπερινό -Τύπος 1&2)

Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4	ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ στην ΟΜΠ: 1

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- Διαλησμά, Κ., Δρουκόπουλος, Α., Κουτρομπέλη, Ε., Χρυσάφης, Γ., *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι*, Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου: Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ
https://sch.cy/sm/435/arxaioi_ellines_istoriografoi_a_lyk_vm.pdf
- *Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, Κείμενο με παράλληλες μεταφράσεις*, Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου: Αθήνα: ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ
https://ebooks.edu.gr/ebooks/d/8547/2472/22-0005-02_Archaioi-Ellines-Istoriografoi_Keimeno-me-Paralliles-Metafraseis_A-Lykeiou_Vivlio-Mathiti.pdf
- Οικονόμου Μ. Χ. (χ.χ.). *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής*, Γυμνασίου – Λυκείου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. https://sch.cy/sm/435/grammatiki_archaias_ellinikis.pdf
- Μουμτζάκη Α. Β. (2010). *Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής*, Α΄ Β΄ Γ΄ Ενιαίου Λυκείου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.
https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_lyk.pdf
- Μπίλλα, Π. (χ.χ.). *Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας*, Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.
https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_gym.pdf
- Συμεωνίδης, Χ., Ξενής, Γ., & Φλιάτουρας, Α. (χ.χ.). *Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας*. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.
https://sch.cy/sm/435/leksiko_archaias_ellinikis_glossas.pdf

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας:
https://sch.cy/sm/205/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα¹

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στην Α΄ Λυκείου προσανατολισμού επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

- Α. Επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του, διακρίνουν κειμενικά χαρακτηριστικά και προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- Β. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο, εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία και κατανοούν την δομή (συνεκτικότητα) του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: λεξιλόγιο, γραμματικά φαινόμενα (μορφολογία και λειτουργικότητα), συντακτικά φαινόμενα (δόμηση του λόγου και λειτουργικότητα).
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: Κατανοούν και αποδίδουν το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, προσεγγίζουν βιωματικά, κριτικά και διαχρονικά τα στοιχεία του κειμένου, συσχετίζουν γνώσεις, στάσεις και αξίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα, προσεγγίζουν διεπιστημονικά/διαθεματικά το κείμενο με αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

Το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας από πρωτότυπο διδάσκεται κυρίως με βάση τις αρχές της Επικοινωνιακής – Κειμενοκεντρικής προσέγγισης. [...] Συνεξετάζονται μορφή και περιεχόμενο του κειμένου, με τρόπο που να αναδεικνύει τις γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα και να δείχνει πώς αυτές συμβάλλουν στην οικοδόμηση των νοημάτων του κειμένου. Γίνεται αναφορά στο πλαίσιο επικοινωνίας (θέμα, περίσταση επικοινωνίας, κοινωνικές σχέσεις και στάσεις των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών και ο ρόλος της Γλώσσας στη συγκεκριμένη περίπτωση επικοινωνίας, ιστορικές περιστάσεις κ.λπ.), στις λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές του συγγραφέα, αλλά και στο ύφος, την οργάνωση/δομή του λόγου και τους μηχανισμούς συνοχής και συνεκτικότητας του κειμένου.

Ειδικότερα, στην Α΄ τάξη Λυκείου προσανατολισμού ο σκοπός της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας είναι κατά κύριο λόγο η **συστηματοποίηση, η εμπέδωση** των γνώσεων του Γυμνασίου και η **εμβάθυνση** στον αρχαίο ελληνικό λόγο, ώστε οι μαθητές/μαθήτριες που επέλεξαν το μάθημα **να το αγαπήσουν, να θέσουν γερές βάσεις για τη Β΄ και Γ΄ Λυκείου** και βαθμιαία να αποκτήσουν την ικανότητα **να κατανοούν, να ερμηνεύουν** τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς από το πρωτότυπο και να γίνονται δέκτες των μηνυμάτων τους. Ο σκοπός αυτός ενισχύεται περαιτέρω με τη συστηματική αξιοποίηση Θεματογραφίας.

Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές διδασκαλίας:

1. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**, με τις απαραίτητες σχετικές πληροφορίες.
2. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** από τον/την εκπαιδευτικό και αξιοποίηση της *κατὰ κῶλα* γραφής. Η αποτελεσματικότητα της ανάγνωσης ενισχύεται με **αναγνωστική οδήγία** προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν τα υπό έμφαση στοιχεία του κειμένου. Ύστερα από προετοιμασία, ενθαρρύνεται η μεγαλόφωνη ανάγνωση και από τους/τις μαθητές/μαθήτριες.
3. **Ολιστική και κειμενοκεντρική προσέγγιση**. Η ολιστική προσέγγιση αφορά την ισομερή συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου** (γλώσσα και νοήματα), ενώ η κειμενοκεντρική αφορά την **κατανόηση του κειμένου** με βάση τις πληροφορίες που δίνει το ίδιο το κείμενο (και όχι άλλες, εκτός κειμένου).
4. **Τριμερής πορεία όλο-μέρος-όλο**. Ενδεικτικά: **Όλο**: η συνολική ανάγνωση του κειμένου. **Μέρος**: ενότητες/περίοδοι/κῶλα ή τομείς κειμενικής ανάλυσης (γλωσσικός, αισθητικός, πραγματολογικός). **Όλο**: συνολική αποτίμηση της αξίας και σημασίας του κειμένου, κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.

¹ Βλ. *Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας*

5. Πορεία **από τα Νέα Ελληνικά (και την κυπριακή διάλεκτο) στα Αρχαία Ελληνικά**, από το γνωστό και οικείο στο νέο, ώστε να εντοπίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ Αρχαίων και Νέων Ελληνικών.
6. **Αξιοποίηση βασικών βιβλίων αναφοράς** (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή). Αποτελεί καλλιέργεια βασικής δεξιότητας η χρήση γραμματικής, συντακτικού και λεξικών της Αρχαίας (αλλά και Νέας) Ελληνικής. Τα φαινόμενα επεξηγούνται με την αξιοποίηση της Γραμματικής/Συντακτικού. Νοείται ότι η χρήση φυλλαδίων περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα, μόνο αν έχουν προσθετική αξία.
7. Συστηματική διδασκαλία των **γραμματικών και συντακτικών φαινομένων** με βάση το κείμενο/θεματογραφία και **όχι αποπλαισιωμένα**. Η **γραμματική και το συντακτικό αξιοποιούνται ως εργαλεία κατανόησης του κειμένου και δεν συνιστούν αυτοσκοπό** του μαθήματος. Αναδεικνύεται η λειτουργία των γραμματικο-συντακτικών επιλογών του συγγραφέα, ώστε οι μαθητές/μαθήτριες να οδηγηθούν στην κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.
8. Τα **κατάλληλα κείμενα θεματογραφίας** αξιοποιούνται για σκοπούς διδασκαλίας, επανάληψης, εμπέδωσης και εμβάθυνσης των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων καθώς και για καλλιέργεια δεξιοτήτων κατανόησης κειμένου. **Η θεματογραφία διδάσκεται συστηματικά, 1-2 δ.π. την εβδομάδα**. Ο Προγραμματισμός εμπεριέχει εισηγήσεις για κείμενα Θεματογραφίας. Διευκρινίζεται ότι **ορισμένα από τα προτεινόμενα κείμενα διδάσκονται υποχρεωτικά (υποχρεωτική θεματογραφία) αλλά δεν εξετάζονται, ενώ άλλα προτείνονται ενδεικτικά**. Στην προσπέλαση των κειμένων μπορεί να αξιοποιηθεί και η χρήση παράλληλης νεοελληνικής μετάφρασης.
9. **Η απόδοση συνιστά γόνιμη και δημιουργική διαδικασία**, η οποία δείχνει ότι οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν τα κύρια νοήματα του κειμένου καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά στοιχεία της γλώσσας (μορφή και περιεχόμενο). Η μετάφραση αντιμετωπίζεται ως στοιχείο που υποβοηθά την ερμηνεία των κειμένων και όχι ως αυτοσκοπός της διδασκαλίας· ως διαδικασία που αξιοποιεί το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, ύφος, επικοινωνιακό πλαίσιο, οργάνωση και δομή του λόγου, συνοχή και συνεκτικότητα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου. Αξιοποιούνται: πολλαπλές αποδόσεις/μεταφράσεις, παραγωγή μετάφρασης, κριτική μετάφρασης, διόρθωση μετάφρασης κ.ά.
10. **Συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων** (διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος κ.ά.), **επαγωγική μέθοδος, διαθεματικότητα, δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, αξιοποίηση της τεχνολογίας** και οτιδήποτε καθιστά τη διαδικασία μάθησης ενεργητική και αποτελεσματική.
11. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
12. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού**, ώστε να καλυφθούν ορθά όλες οι ενότητες.
13. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, επιλογή από τις **ενδεικτικές δραστηριότητες** που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
14. **Αξιολόγηση**: βλ. σχετικές οδηγίες: <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκ. προσ.
(Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Επειδή το μάθημα είναι γλωσσικό και η προσέγγιση σπειροειδής, προϋποτίθεται η γνώση των διδαχθέντων κατά τις προηγούμενες χρονιές. Οι μαθητές/μαθήτριες αξιολογούνται και σε λεξιλόγιο, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο. Ο/Η διδάσκων/ουσα ελέγχει αν οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν το λεξιλόγιο, τα διδαγμένα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα του Γυμνασίου, τα επαναφέρει διαρκώς, καλύπτει τυχόν αδυναμίες και εμβαθύνει σε αυτά, κυρίως μέσα από την επεξεργασία κειμένων θεματογραφίας (σε σταθερή βάση, 1-2 δ.π. την εβδομάδα). Η θεματογραφία αξιοποιείται για τη διδασκαλία, εμπέδωση και εμβάθυνση των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων. Για τη διδασκαλία θεματογραφίας μπορεί να αξιοποιηθεί η χρήση παράλληλης μετάφρασης/απόδοσης στα Ν.Ε.				
Υποχρεωτική θεματογραφία (Διδάσκεται άλλα δεν εξετάζεται): Ξενοφώντος Κύρου Ανάβασις 3.2.10-11 ΞΕΝΟΦΩΝ: Κύρου Ανάβασις Ενδεικτική θεματογραφία: Ξενοφώντος Λακεδαιμονίων Πολιτεία 2.1-2 ΞΕΝ ΛακΠολ 2.1-2.5 (ΞΕΝΟΦΩΝ, ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ)	• Τόνοι και πνεύματα • Α΄, Β΄ και Γ΄ κλίση ουσιαστικών • Προσωπικές αντωνυμίες • Αναφορική αντωνυμία (ὅς, ἥ, ὃ) • Εἰμί (οριστική ενεστώτα, παρατατικού, μέλλοντα) • Οριστική βαρύτονων ρημάτων σε όλους τους χρόνους της ΕΦ και ΜΦ • Βασικοί όροι πρότασης (Ρ, Υ, Α, Κ)	- Ανάκληση γνώσεων των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων με αξιοποίηση της γραμματικής/συντακτικού και των κειμένων, εφαρμόζοντας την κειμενοκεντρική προσέγγιση. Για τα φαινόμενα που διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο βλ. <i>Συνοπτικό πίνακα γραμματικών και συντακτικών φαινομένων Γυμνασίου</i>, https://sch.cy/sm/439/synoptikos_pinakas_fainomenon_gym.pdf - Για τα φαινόμενα που θα διδαχθούν στο Λύκειο βλ. <i>Συνοπτικό πίνακα γραμματικών και συντακτικών φαινομένων Λυκείου</i>, https://sch.cy/sm/439/synoptikos_pinakas_fainomenon_lyk.pdf - Τα φαινόμενα θα πρέπει να θεωρηθούν διδαγμένα και η κάλυψη ενδεχόμενων κενών θα γίνει από τους/τις εκπαιδευτικούς σταδιακά, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με την παράλληλη προώθηση της διδασκαλίας των νέων φαινομένων.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και Γ.3.1-Γ3.2 Γ.4.1- Γ.4.3	Θεματογραφία: 4 δ.π.
Υποχρεωτικό κείμενο (Διδάσκεται και εξετάζεται): Ξενοφώντος Ἀγησίλαος 7.1-2 Ἡ φιλοπατρία του	• Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά • Γραμματική	• Υποχρεωτικό κείμενο – Κατανόηση και απόδοση - Ο δημιουργός και το γραμματειακό είδος του κειμένου (ιστορικό εγκώμιο) - Σύντομη εισαγωγή στο έργο <i>Ἀγησίλαος</i> (βλ. σχετικό υλικό) - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 203-204, και τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και Α.1.1 Α.2.1-Α.2.3	Υποχρεωτικό κείμενο: 10 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκ. προσ.
(Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
<i>Αγησίδαον</i> (Ὡς γε... λατρεύων): <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 202 Υποχρεωτική Θεματογραφία: (Διδάσκεται αλλά δεν εξετάζεται): Ξενοφώντος Κύρου Ανάβασις 2.1.12-17 (δίπτωτα ρήματα, άμεσο και έμμεσο αντικείμενο) ΞΕΝΟΦΩΝ: Κύρου Ανάβασις Ενδεικτική Θεματογραφία: Ξενοφώντος Κύρου Ανάβασις 3.2.10 ΞΕΝΟΦΩΝ: Κύρου Ανάβασις	- Δευτερόκλιτα επίθετα - Τριτόκλιτα επίθετα (βραχύς, πᾶς) - Δεικτικές αντωνυμίες (οὗτος-αὕτη-οὗτο και ὅδε-ἥδε-τόδε) - Ρήμα <i>εἰμί</i> στις εγκλίσεις του ενεστώτα και μέλλοντα • Αρχικοί χρόνοι ομαλών και ανωμάτων ρημάτων • Συντακτικό - Μονόπτωτα ρήματα με αντικείμενο σε αιτιατική, γενική και δοτική - Δίπτωτα ρήματα - Σύστοιχο αντικείμενο - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ασκήσεις ορθογραφίας	- Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου, αξιοποιώντας τα ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου στη σελ. 205 και τις ερωτήσεις-ασκήσεις 1 και 5, σελ. 208. * Για τη διδασκαλία του υποχρεωτικού κειμένου δύναται να αξιοποιηθεί και το υλικό που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος. (Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκείου, Ξενοφώντος Ἀγησίλαος). * Επισημαίνεται ότι η κατανόηση του κειμένου στηρίζεται στην κατανόηση των λεξιλογικών, γραμματικών και συντακτικών στοιχείων που δομούν το νόημά του. • Λεξιλογικά: π.χ. ἀφίσταμαι / ἐπίσταμαι, πράττω, τίθημι • Γραμματική - Δευτερόκλιτα επίθετα: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων, της Γραμματικής, της προϋπάρχουσας γνώσης και εφαρμογή στα κείμενα. - Τριτόκλιτα επίθετα: Οι κατηγορίες των τριτόκλιτων επιθέτων διδάσκονται σταδιακά με βάση την εμφάνισή τους στα κείμενα (υποχρεωτικό κείμενο και θεματογραφία). Μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς θα πρέπει να καλυφθούν κειμενοκεντρικά όλες οι κατηγορίες επιθέτων της γ΄ κλίσης (Γ.Α.Ε. σελ. 101-111). - Διδάσκονται τα φωνηεντόληκτα επίθετα γ΄ κλίσης (βλ. βαθύς-βαθεῖα-βαθύ, Γ.Α.Ε. σελ. 101-102) και συμφωνόληκτα αφωνόληκτα επίθετα γ΄ κλίσης (βλ. πᾶς-πᾶσα-πᾶν, Γ.Α.Ε. σελ. 104) με αξιοποίηση των κειμένων και εφαρμογή στα κείμενα. - Δεικτικές αντωνυμίες(οὗτος-αὕτη-οὗτο και ὅδε-ἥδε-τόδε): διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, της Γραμματικής, της προϋπάρχουσας γνώσης και εφαρμογή στα κείμενα. - Οι μαθητές/-τριες επισημαίνουν σε ποιους αναφέρονται οι τύποι των δεικτικών αντωνυμιών που εντοπίζονται στα κείμενα. - Ρήμα <i>εἰμί</i> στις εγκλίσεις του ενεστώτα και μέλλοντα: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων και της γραμματικής, εφαρμογή στα κείμενα.	Δ.1.1-Δ.1.3 Δ.2.1.-Δ.2.2 Β.1.3 Δ.3.1 Γ.1.1-Γ.1.3 Γ.2.1 Γ.3.1-Γ.3.2	Θεματο-γραφία: 8 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκ. προσ.
(Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
		- Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν τους αρχικούς χρόνους ανωμάτων ρημάτων: λέγω, είμι, πράττω, ἄρχω Στο εξής, είναι σημαντικό οι μαθητές να μπορούν να σχηματίζουν και τους αρχικούς χρόνους <u>ομαλών</u> βαρύτονων φωνηεντόληκτων και συμφωνόληκτων ρημάτων, που είναι δυνατόν να τους ζητηθούν. -Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο γυμνάσιο (α΄ και β΄ κλίση ουσιαστικών, προσωπική αντωνυμία, οριστική βαρύτονων ρημάτων σε όλους τους χρόνους στην ενεργητική και μέση φωνή). -Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, πρόσωπα, αριθμό) και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. -Να αξιοποιηθεί η άσκηση 7, σελ. 208. • Συντακτικό - Μονόπτωτα ρήματα με αντικείμενο σε αιτιατική, γενική και δοτική: διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, της προϋπάρχουσας γνώσης και του Συντακτικού και εφαρμογή στα κείμενα. - Διπτωτα ρήματα: διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., της υποχρεωτικής θεματογραφίας, της προϋπάρχουσας γνώσης και του Συντακτικού και εφαρμογή στα κείμενα. <u>Το φαινόμενο θα συστηματοποιηθεί σταδιακά μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς.</u> - Σύστοιχο αντικείμενο: διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, της προϋπάρχουσας γνώσης και του Συντακτικού και εφαρμογή στα κείμενα. - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί: όσοι απαντούν στα κείμενα. Επεξήγηση του φαινομένου με αξιοποίηση του Συντακτικού. <u>Στο εξής, εφαρμόζεται σε όλα τα κείμενα.</u>	Γ.4.1-Γ.4.4	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκ. προσ.
(Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Υποχρεωτικό κείμενο (Διδάσκεται και εξετάζεται): Ξενοφώντος Ἀγησίλαος 7.2-3 Παιδαγωγός (Τίς γὰρ ἂν ἠθέλησεν... σωφρονῶσιν): <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 202 Υποχρεωτική θεματογραφία (Διδάσκεται αλλά δεν εξετάζεται): Λυκούργου Κατὰ Λεωκράτους 75-77 (εγκλίσεις) ΛΥΚΟΥΡ Λεωκ 75-82 (ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ, ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ) Ενδεικτική θεματογραφία: Ξενοφώντος Έλληνικά 5.1.32 ΞΕΝ ΕΛΛ 5.1.30-5.1.36 (ΞΕΝΟΦΩΝ,	• Κατανόηση και απόδοση του Κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά • Γραμματική - Εγκλίσεις βαρυτόνων ρημάτων στον ενεστώτα, μέλλοντα, αόριστο και παρακείμενο Ε.Φ. - Ερωτηματική και αόριστη αντωνυμία: (τίς-τί, τίς -τι) - Αναφορική αντωνυμία (ὅστις- ἥτις- ὅ, τι) - Τριτόκλιτα επίθετα (εὐδαίμων, εὐδαιμον) • Αρχικοί χρόνοι ομαλών και ανωμάτων ρημάτων • Συντακτικό - Ταυτοπροσωπία - Ετεροπροσωπία - Απρόσωπη Σύνταξη - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ασκήσεις ορθογραφίας	• Υποχρεωτικό Κείμενο - Κατανόηση και απόδοση Για τη διδασκαλία του κειμένου, προτείνεται η αξιοποίηση του διδακτικής πρότασης που είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του μαθήματος. - Σύνδεση με τις παραγράφους 1- 2 που προηγήθηκαν. - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>, σελ. 204, καθώς και τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης. - Οι μαθητές/-μαθήτριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου, αξιοποιώντας τα ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου, σελ. 205, και στις ερωτήσεις 2, 9 και 16, σελ. 208-209. Συζητούν ιδέες και νοήματα του κειμένου. • Λεξιλογικά: π.χ. <i>φέρω, πείθω</i> • Γραμματική - Εγκλίσεις βαρυτόνων ρημάτων στον ενεστώτα, μέλλοντα, αόριστο και παρακείμενο ενεργητικής φωνής: Ο/Η εκπαιδευτικός επαναφέρει όσα διδάχθηκαν οι μαθητές-τριες στο Γυμνάσιο (σημασία εγκλίσεων και εγκλίσεις στον ενεστώτα ΕΦ και ΜΦ). Διδασκαλία εγκλίσεων σε όλους τους χρόνους με βάση την προηγούμενη γνώση των μαθητών, με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, της Γραμματικής και εφαρμογή στα κείμενα. Για τη διδασκαλία των εγκλίσεων ο/η εκπαιδευτικός να αξιοποιήσει την υποχρεωτική θεματογραφία ή οποιοδήποτε άλλο κείμενο κρίνει κατάλληλο. - Ερωτηματική, αόριστη και αναφορική αντωνυμία: διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, της Γραμματικής, της προϋπάρχουσας γνώσης και εφαρμογή στα κείμενα. Οι μαθητές/-τριες γνωρίζουν ήδη την αναφορική αντωνυμία <i>ὅς, ἥ, ὅ</i>. Συνδυάζοντας και την αόριστη <i>τίς, τί</i> και αξιοποιώντας τη <i>Γ.Α.Ε.</i>, σελ. 145, διδάσκουμε και την αναφορική <i>ὅστις, ἥτις, ὅ, τι</i>. - Τριτόκλιτα επίθετα: Βλ. <i>σχετική σημείωση που προηγήθηκε</i> - Διδασκαλία ενρινόληκτων δικατάληκτων επιθέτων γ' κλίσης (<i>εὐδαίμων, σώφρων, Γ.Α.Ε.</i> σελ. 107-109) με αξιοποίηση των κειμένων και εφαρμογή στα κείμενα.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και A.1.1 A.2.1-A.2.3 Δ.1.1-Δ1.3 Δ.2.1.-Δ.2.2 B.1.3 Δ.3.1 Γ.1.1-Γ.1.3 Γ.2.1 Γ.3.1-Γ3.4	Υποχρεωτικό κείμενο: 9 δ.π. Θεματογραφία: 8 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκ. προσ.
(Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
<u>ΕΛΛΗΝΙΚΑ</u> (greek-language.gr)		- Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν τους αρχικούς χρόνους ανωμάτων ρημάτων: <i>πείθω, φέρω, δει</i> • Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο γυμνάσιο και στην προηγούμενη ενότητα (π.χ. σχηματισμός απαρεμφάτου, φωνηεντόληκτα ουσιαστικά γ' κλίσης, συμφωνόληκτα ουσιαστικά γ' κλίσης – αφωνόληκτα και ημιφωνόληκτα). • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό) και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. Επιλογή ερωτήσεων-ασκήσεων από το βιβλίο <i>Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι</i>: ερωτήσεις-ασκήσεις 11 και 12, σελ. 208-209. • Συντακτικό - Ταυτοπροσωπία- Ετεροπροσωπία: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων, της προϋπάρχουσας γνώσης και του Συντακτικού και εφαρμογή στα κείμενα. - Απρόσωπη σύνταξη: διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων, του Συντακτικού, των γνώσεων από τα Ν.Ε. και εφαρμογή στα κείμενα. - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί: όσοι απαντούν στα κείμενα. • Μεταφορά κειμένου από τα Ν.Ε. στα Αρχαία: να δοθεί έμφαση σε προτάσεις με ταυτοπροσωπία, ετεροπροσωπία και απρόσωπη σύνταξη.	Γ.4.1-Γ.4.4 Γ.4.5	
<u>Υποχρεωτικό Κείμενο</u> (<u>Διδάσκεται και εξετάζεται</u>): <u>Ξενοφώντος Ἀγησίλαος</u> <u>11.14-16, Τελικός έπαινος</u> :	• Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά • Γραμματική	• Υποχρεωτικό Κείμενο - Κατανόηση και απόδοση - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε., αξιοποιώντας τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου, σελ. 220, καθώς και τη γνώση τους για τους βασικούς όρους της πρότασης. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου, αξιοποιώντας τα ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου, σελ. 221, και τις ερωτήσεις-ασκήσεις 1, 2, 7, σελ. 222, και συζητούν ιδέες και νοήματα του κειμένου.	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες και A.1.1 A.2.1-A.2.3 Δ.1.1-Δ1.3	Υποχρεωτικό κείμενο: 9 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκ. προσ.
(Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Αρχαίοι Έλληνες Ιστοριογράφοι, σελ. 219. Υποχρεωτική θεματογραφία (διδάσκεται αλλά δεν εξετάζεται): Ξενοφώντος <i>Ιέρων</i> 4.6-7 (παραθετικά- σύγκριση) ΞΕΝ Ιερ 4.6-4.11 (ΞΕΝΟΦΩΝ, ΙΕΡΩΝ) (greek-language.gr) Ενδεικτική θεματογραφία: Ξενοφώντος <i>Κύρου</i> <i>Παιδεία</i> 1.2.3-4 (Ομοιόπρωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί) ΞΕΝ ΚΠαιδ 1.2.3-1.2.8 (ΞΕΝΟΦΩΝ, ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ) (greek- language.gr)	- Ομαλά και ανώμαλα παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων • Αρχικοί χρόνοι ομαλών και ανωμάτων ρημάτων • Συντακτικό - α΄ και β΄ όρος σύγκρισης - Δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις - Ομοιόπρωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ασκήσεις ορθογραφίας	• Λεξιλογικά: π.χ. <i>γηράσκω, δύναμαι, φαίνομαι, γίγνομαι</i> - Να αξιοποιηθεί η άσκηση 4, σελ. 222 • Γραμματική - Παραθετικά, επιθέτων και επιρρημάτων, ομαλά και ανώμαλα: διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων και της Γραμματικής, εφαρμογή στα κείμενα. - Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν τους αρχικούς χρόνους ανωμάτων ρημάτων: <i>δοκεῖ, ἔχω, γίγνομαι</i> - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν στο Γυμνάσιο και στις προηγούμενες ενότητες (π.χ. εγκλίσεις βαρύτονων ρημάτων στον ενεστώτα, μέλλοντα, αόριστο και παρακείμενο ενεργητικής φωνής, επίθετα, σχηματισμός και κλίση μετοχών ενεργητικής φωνής) - Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό) και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει ο χρόνος, η εγκλίση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, μιας μετοχής, ενός ρήματος κ.ά. • Συντακτικό - α΄ και β΄ όρος σύγκρισης: Διδασκαλία με αξιοποίηση των Ν.Ε., των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. - Ειδικές προτάσεις: επεξήγηση με αξιοποίηση του κειμένου της ενότητας, του Συντακτικού και εφαρμογή στα κείμενα. Ο/Η εκπαιδευτικός αξιοποιεί επίσης, για τη διδασκαλία των ειδικών προτάσεων, και το κείμενο για τη <i>Φιλοπατρία του Αγησιλάου</i>, που έχει ήδη διδαχθεί. - Ομοιόπρωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί: επεξήγηση με αξιοποίηση των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί: μόνο τα είδη που απαντούν στα κείμενα. • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία Να δοθεί έμφαση στις ειδικές προτάσεις και στον β΄ όρο σύγκρισης.	Δ.2.1.-Δ.2.2 B.1.3 Δ.3.1 Γ.1.1-Γ.1.3 Γ.2.1 Γ.3.1-Γ.3.4 Γ.4.1-Γ.4.4 Γ.4.5	Θεματο- γραφία: 8 δ.π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αρχαία Ελληνικά Α΄ Λυκ. προσ.
(Τετράωρο Εσπερινό Τύπος 1-2)

Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027

Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδοι)

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΕΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Διαγωνίσματα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες			4 δ.π.	
Σύνολο δ.π. Α΄ Τετραμήνου			60 δ.π.	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Δύο 40'/45' διαγωνίσματα	- Γραπτές εργασίες – πρότζεκτ (εκπόνηση και παρουσίαση) - Προφορική επίδοση - Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης [Bhttps://sch.cy/sm/443/diamorfotiki_axiologisi.pdf]